

Mūzikas teorijas speciālista profesijas standarts

1. Vispārīgie jautājumi

1. Profesijas nosaukums – mūzikas teorijas speciālists.
2. Profesijas kods – 2652 28.

2. Nodarbinātības apraksts

1. Profesionālās kvalifikācijas līmenis – trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis.

2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu kopsavilkums:

– mūzikas teorijas speciālists ir radošs darbinieks, kas īsteno mūzikas, kultūras un izglītības nozares projektus; vāc, apkopo un sistematizē informāciju muzikālu darbu datu bāzēm; palīdz sastādīt bibliotēku, mūzikas fondu un izdevniecību krājumus; sadarbojas ar plašsaziņas līdzekļiem; patstāvīgi spēj īstenot ieceres, pētot un analizējot mūzikas kultūrā nozīmīgu personību daiļradi un darbību, kā arī dažādu laikmetu, stilu un žanru mūzikas kultūrvēsturisko nozīmi.

Mūzikas teorijas speciālists strādā valsts un pašvaldību kultūrizglītības iestādēs, mūzikas kultūras informācijas un izpētes organizācijās, koncertapvienībās un citos uzņēmumos vai kā pašnodarbināta persona, vai individuālais komersants.

3. Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences

1. Spēja plānot un organizēt savu radošo darbu.
2. Spēja patstāvīgi īstenot mūzikas, kultūras un izglītības nozares projektus atbilstoši klausītāju auditorijas sagatavotībai.
3. Spēja uzkrāt un sistematizēt informāciju par komponistu daiļradi, spilgtākajiem interpretiem, nozīmīgākajiem kultūras darbiniekiem un citiem ar mūzikas nozari saistītiem faktiem, izmantojot pieejamās datu bāzes.

4. Spēja analizēt, salīdzināt un izskaidrot dažādu kultūrvēsturisko laikmetu, stilu un žanru skaņdarbu raksturīgākos mūzikas izteiksmes līdzekļus un kompozīcijas formas.

5. Spēja pierakstīt, vākt un apkopot tradicionālo mūziku.

6. Spēja darboties tradicionālās mūzikas popularizēšanā, piedaloties folkloras kopu darbībā.

7. Spēja sadarboties ar masu informācijas līdzekļiem, rakstot un veidojot raidījumus par kultūras dzīves aktualitātēm.

8. Spēja brīvi spēlēt vienu mūzikas instrumentu.

9. Spēja izvēlēties un izmantot informācijas tehnoloģijas un avotus profesionālo pienākumu izpildei.

10. Spēja strādāt patstāvīgi un komandā.

11. Spēja sazināties valsts valodā un vienā svešvalodā profesionālās saziņas līmenī.

12. Spēja lietot profesionālo mūzikas terminoloģiju valsts valodā un itāļu valodā.

13. Spēja pašizglītoties un pilnveidot profesionālās kompetences.

14. Spēja ievērot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus.

15. Spēja izprast un ievērot darba aizsardzības un vides aizsardzības prasības.

16. Spēja pārzināt un ievērot autortiesības un ar tām saistītos normatīvos aktus.

17. Spēja ievērot darba tiesisko attiecību normas.

4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes

1. Organizēt un plānot savu radošo darbu.

2. Īstenot mūzikas, kultūras un izglītības nozares projektus.
3. Novērtēt mūzikas, kultūras un izglītības nozares projekta aktualitāti un sastādīt tā īstenošanas plānu.
4. Sadarboties ar projektā iesaistītajiem dalībniekiem.
5. Uzkrāt un sistematizēt informāciju par komponistu daiļradi, spilgtākajiem interpretiem, nozīmīgākajiem kultūras darbiniekiem un citiem ar mūzikas nozari saistītiem faktiem.
6. Izvēlēties piemērotākās metodes komponistu daiļrades, atskaņotājmākslas jomu un kultūras dzīves notikumu izpētē.
7. Pētīt un analizēt mūzikas dzīves procesus, to žanrisko un stilistisko daudzveidību.
8. Pierakstīt, vākt un apkopot tradicionālo mūziku.
9. Popularizēt tradicionālo mūziku.
10. Sadarbībā ar masu medijiem rakstīt un veidot raidījumus par kultūras dzīves aktualitātēm.
11. Dažāda vecuma mērķauditorijas iesaistīšana, īstenojot mūzikas, kultūras un izglītības nozares projektus.
12. Brīvi spēlēt vienu mūzikas instrumentu.
13. Apzināt un izmantot informācijas tehnoloģijas un avotus (literatūra, ieskaņojumi, interneta vide) profesionālo uzdevumu veikšanai.
14. Orientēties muzikālu darbu datu bāzu izveides specifiskā.
15. Savā radošajā darbībā izmantot jaunākās muzikoloģijas atziņas.
16. Veikt darbu pastāvīgi.
17. Strādāt komandā.
18. Pārvaldīt valsts valodu.

19. Pārvaldīt vienu svešvalodu profesionālās saziņas līmenī.
20. Lietot profesionālo mūzikas terminoloģiju valsts valodā un itāļu valodā.
21. Papildināt zināšanas un prasmes tālākizglītībā.
22. Ievērot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus.
23. Veikt darbu atbilstoši darba aizsardzības un ugunsdrošības prasībām.
24. Sniegt pirmo palīdzību nelaimes gadījumos.
25. Ievērot vides aizsardzības prasības.
26. Lietot informācijas tehnoloģijas un biroja tehniku.
27. Pārzināt un ievērot autortiesības un ar tām saistītos normatīvos aktus.
28. Ievērot darba tiesisko attiecību prasības.

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas

1. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas priekšstata līmenī:
  - 1.1. muzikoloģijas vēsture;
  - 1.2. mūsdienu mūzikas industrijas pamati;
  - 1.3. dokumentu pārvaldības pamati;
  - 1.4. grāmatvedības pamati;
  - 1.5. komercdarbības pamati.
2. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas izpratnes līmenī:
  - 2.1. mūzikas kultūras un izglītības nozares projektu prezentācijas veidi, metodes un tehniskais aprīkojums;
  - 2.2. mūzikas datu bāzes un to pilnveidošana;
  - 2.3. mūzikas kultūras mantojums un jaunrade;
  - 2.4. plašsaziņas līdzekļi un informācijas sniegšanas metodes;
  - 2.5. Latvijas profesionālās mūzikas izglītības sistēma;
  - 2.6. profesionālie mūzikas termini valsts valodā un itāļu valodā.

3. Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas lietošanas līmenī:

3.1. mūzikas, kultūras un izglītības nozares projektu plānošana un īstenošana;

3.2. ārzemju un latviešu mūzikas vēsture un literatūra;

3.3. latviešu folklorā un folkloristikas pamati;

3.4. pētniecības metodikas pamati;

3.5. mūzikas teorija;

3.6. skaņdarbu forma;

3.7. harmonija un polifonija;

3.8. skaņdarbu kompozīcija;

3.9. viena instrumenta spēle;

3.10. mūzikas kritikas žanri;

3.11. kultūras un filozofijas vēsture;

3.12. estētika;

3.13. mūzikas psiholoģija;

3.14. mūzikas pedagogijas pamati;

3.15. mūzikas teorijas, solfedžo un mūzikas literatūras metodikas pamati;

3.16. publiskās runas kultūra;

3.17. saskarsmes psiholoģija;

3.18. profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipi;

3.19. darba aizsardzība (ugunsdrošības un elektrodrošības noteikumi, darbavietas ergonomika, pirmā palīdzība);

3.20. vides aizsardzības pamatprincipi un prasības;

3.21. valsts valoda;

3.22. viena svešvaloda profesionālās saziņas līmenī;

3.23. informācijas tehnoloģijas;

3.24. darba tiesisko attiecību normas;

3.25. informācijas sistematizācija;

3.26. autortiesības un mūzikas nozares normatīvie akti.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Mūzikas projektu plānošana, izstrāde un prezentācija	1.1. novērtēt mūzikas projektu aktualitāti; 1.2. pārzināt mūzikas projektu veidus un to īstenošanas specifiku; 1.3. sagatavot informāciju par projektu un sastādīt tā īstenošanas plānu; 1.4. sagatavot prezentācijas materiālus un izvēlēties projekta prezentācijas veidu, metodes un piemērotākās tehnoloģijas.
2. Komponistu daiļrades un atskaņotājmākslas jomu pētīšana un sistematizācija	2.1. apzināt jaunākās aktualitātes komponistu daiļrades un atskaņotājmākslas pētniecībā; 2.2. orientēties mūzikas dzīves procesu žanriskajā un stilistiskajā daudzveidībā Latvijā un ārzemēs; 2.3. apzināt un novērtēt pētījuma saturisko, idejisko un estētisko vērtību; 2.4. izvēlēties pētījuma koncepcijai piemērotāko struktūru un saturisko risinājumu.
3. Tradicionālās mūzikas pierakstīšana, vākšana, apkopošana un pētīšana	3.1. apzināt un izmantot tradicionālās mūzikas vākšanai un pierakstīšanai piemērotāko kultūrvidi; 3.2. iesaistīties ar tradicionālās mūzikas pētniecību saistītajos pasākumos; 3.3. iesaistīties tradicionālās mūzikas apkopošanas un sistematizēšanas darbā; 3.4. sadarboties ar latviešu un cittautu tradicionālās mūzikas pētniecības speciālistiem.
4. Informācijas vākšana un sagatavošana mākslas darbu datu bāzu izveidošanai	4.1. sagatavot materiālus datu bāzes izveidošanai; 4.2. orientēties datu bāzes izveides procesā; 4.3. ievērot datu bāzu veidošanas tiesiskās normas; 4.4. sadarboties ar valsts un privātā sektora iestādēm; 4.5. apzināt un nodibināt kontaktus ar potenciālajiem sadarbības partneriem.

5. Mūzikas žurnālistikas un plašsaziņas līdzekļu darbības iemaņu izkopšana un izmantošana	5.1. pārzināt plašsaziņas līdzekļu saturisko ievirzi un informācijas sniegšanas iespējas; 5.2. sagatavot plašsaziņas līdzekļu specifikai atbilstošu informāciju; 5.3. pilnveidot valodas literāro stilu un runas kultūru; 5.4. pārzināt jaunākās muzikoloģiskās atziņas profesionālajā terminoloģijā.
6. Mūzikas teorijas speciālista profesionālās darbības nodrošināšana	6.1. brīvi spēlēt vienu mūzikas instrumentu; 6.2. pārvaldīt valsts valodu un vienu svešvalodu profesionālās saziņas līmenī, ietverot mūzikas terminoloģiju valsts valodā un itāļu valodā; 6.3. izmantot informācijas tehnoloģijas, pieejamos informācijas avotus un biroja tehniku; 6.4. ievērot profesionālās darba ētikas normas; 6.5. pārzināt autortiesības un ievērot ar tām saistītos nozares normatīvos aktus.
7. Profesionālās kvalifikācijas pilnveidošana	7.1. turpināt profesionālo pilnveidi augstākās izglītības iestādēs; 7.2. piedalīties profesionālo meistarklašu un profesionālās pilnveides kursu norisē; 7.3. pilnveidot zināšanas un prasmes progresīvo tehnoloģiju izmantošanā; 7.4. pilnveidot komunikāciju un saskarsmes kultūru.
8. Darba tiesisko attiecību, darba un vides aizsardzības prasību ievērošana	8.1. ievērot darba tiesisko attiecību prasības; 8.2. ievērot darba aizsardzības un ugunsdrošības prasības; 8.3. veikt pirmās palīdzības pasākumus nelaiemes gadījumos; 8.4. ievērot vides aizsardzības prasības.

Dziedātāja profesijas standarta izstrādes darba grupa:

Agnese Miltiņa –
Egīls Šēfers –
Antra Jankava –

E.Smiļģa muzeja direktore;
Mūziķis, klarnetists;
Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Vokālās katedras pieaicinātā docētāja;

Rihards Zaļupe –	Jāzeps Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Pūšaminstrumentu katedras pieaicinātais docētājs;
Aira Birziņa –	Jāzeps Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Diriģēšanas katedras docente, Rīgas Doma kora skolas pedagogs;
Jānis Retenais –	Jāzeps Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Pūšaminstrumentu katedras vadītājs;
Kristīne Adamaite –	Ērgelniece;
Aivars Cepītis –	Valmieras mūzikas skolas direktors;
Dzintars Jurgelaitis –	Jāzeps Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Pūšaminstrumentu katedras pieaicinātais docētājs;
Jurijs Rižovs –	Jāzeps Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Klavieru katedras docents;
Gunta Boža –	Jāzeps Mediņa Rīgas mūzikas vidusskolas pedagogs;
Kristīne Ojala –	Jūrmalas mūzikas vidusskolas pedagogs;
Arigo Štrāls –	Jāzeps Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Stīgu instrumentu katedras asociētais profesors;
Jūlija Jonāne –	Rīgas Doma kora skolas pedagogs;
Ināra Bārzdiņa –	Jāzeps Mediņa Rīgas mūzikas vidusskolas pedagogs;
Indriķis Veitners –	Jāzeps Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Džeza mūzikas katedras vadītājs;
Ingrīda Vilkārse –	Latvijas Republikas Kultūras ministrija, vecākā referente.

Dziedātāja profesijas standarta eksperti:

Uldis Lielpēteris –	Latvijas Republikas Kultūras ministrijas valsts sekretāra p.i.;
Māris Ošlejs –	Valsts SIA "Valsts Akadēmiskais koris Latvija", valdes loceklis;
Ilze Paidere-Staķe –	Valsts SIA "Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris", valdes locekle.